

0

«Pilot for Programfinansiering»

16 mai 2019

Sturle Nes, Helsedirektoratet

Bakgrunn

0-24 programmet er bedre samordnede tjenester og mer helhetlig innsats for utsatte barn og unge under 24 år.

- **Finansieringsordningene** er ikke, først og fremst, innrettet med utgangspunkt i kommunenes og brukernes behov.
 - *bidrar til å forsterke sektoriseringsutfordringen i kommuner og fylkeskommuner.*

Utfordringer med dagens tilskuddsforvaltning:

- ressurskrevende
- iverksette innsats der det finnes tilskuddsordninger (fremfor lokale behov)
- svekker kommunenes evne til å helhetlig innsats (sektorspesifikk)
- liten forutsigbarhet

KS 2015

- Vurder om samlet, langsiktig og forutsigbar programfinansiering kan være et alternativ til enkelttilskudd

2015-16
Arbeidsgruppe
tilskudd

- Sluttrapport levert januar 2016

Høst 2016
«motivasjonsnotat»
til departementene

- (a) tiltaksutvikling for utsatte barn og unge i kommunene og (b) programfinansiering som tverrsektorielt styringsverktøy

Høst 2017
Første utkast til
programskisse til
departement

- Oppdragsbrev: Styringsgruppen i 0-24 programmet gis i oppdrag å utarbeide en detaljert skisse for mulig gjennomføring av et pilotprosjekt for avgrenset programfinansiering.

Høst 2018
Utkast til skisse –
pilot for
programfinansiering

- Oppdragsbrev: utarbeide konkret forslag til pilot for programfinansiering. Forslaget skal blant annet omfatte forslag til forvaltningsstruktur for de midler som inngår i piloten, utvelgelseskriterier for deltakende kommuner og forslag til tilskuddsregelverk.

Mars 2019
Endelig oppdragsbrev

- sette i gang en pilot for programfinansiering av tilskudd til utsatte barn og unge.

SGmøte 22.09.16 – programfinansiering

0-24 – Utvidet SG
Tverrdepartemental arbeidsgruppe

E-sjefsmøte
Andreassenrapporten
Tverrdepartemental arbeidsgruppe

Bakgrunn

- Opprinnelig oppdrag for tilskuddsarbeidet

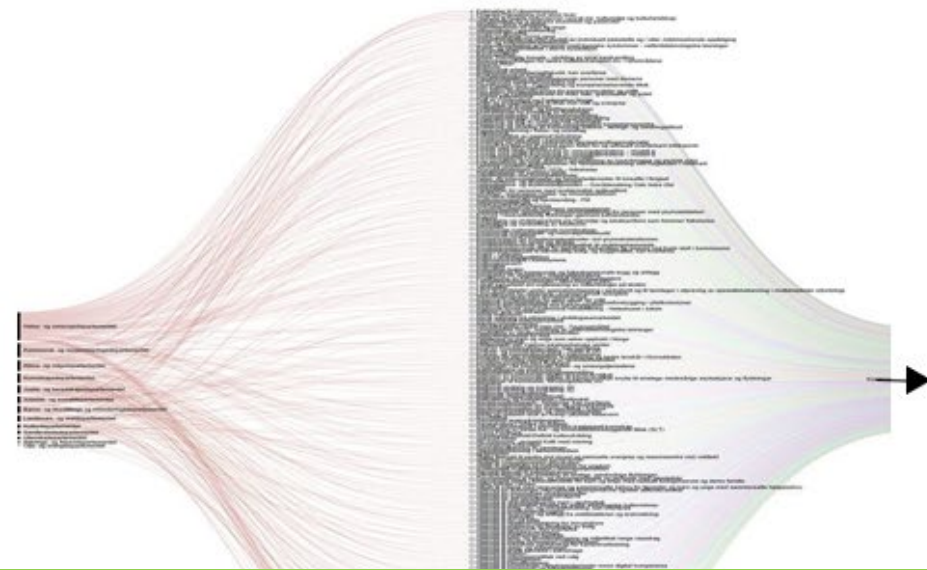
Mandat for arbeidsgruppe s og t:

- *Tiltak s: **Utarbeide en oversikt over relevante tilskuddsordninger på barne- og ungdomsfeltet og foreslå ny innretning/praksis.** Hensikten er å gjøre det enklere for stat, kommune og andre aktører å forvalte og benytte ordningene mer samordnet og målrettet for utsatte barn og unge.*
- *Tiltak t: **Vurdere mulighetene for å fremme forslag til gjensidige tilpasninger eller sammenslåing av tilskuddsordninger innenfor relevante områder.***

«Å presentere en faglig begrunnet samordning av konkrete tilskuddsordninger krever en utredning av en annen art og omfang enn tilskuddsgruppen i 0-24 er sammensatt for å gjøre. [...] arbeidet er ikke forankret hos tilskuddseierne, departementene. Kartleggingen av de ulike ordningene og vurderingen av disse, har synliggjort hvor komplisert en samordning er.»

Samordning av tilskuddsmidler

For mange
Manglende etterlevelse
Usikker effekt
Uoversiktlig og dyrt

Det er ressurskrevende for kommunene å holde seg orientert og oppdatert på alle tilskuddsordningene som tilbys i ulike sektorer, samt å søke og rapportere på midlene

Øker lokalt handlingsrom
Koordinering på tvers
Ikke etablerte lovpålagte oppgaver
Målgruppestyres - programmer

OT-rådgivning

Barnehage,
skole, SFO

PPT

Introduksjons-
programmet

Barnevernet /
Familievernet

Lokalt NAV-
kontor

«Frafall» som sektorovergripende fagområde

Hva sier tilsynsmyndigheter og utredningsarbeid?

- Samarbeidet fungerer ikke
- Store variasjoner i kvalitet
- Store variasjoner i evne til å følge opp

Kommune- og regionsreform

Kriterier for å ivareta sin rolle som tjenesteyter: Tilstrekkelig kapasitet, relevant kompetanse, effektiv tjenesteproduksjon, økonomisk soliditet og valgfrihet i tjenestene (Ekspertutvalg KMD 2014)

Det bør derfor være et statlig mål å gi kommunene verktøy og kompetanse til å utøve større grad av autonomi i prioritering av tiltak mot ulike målgrupper.

«Frafall» som sektorovergripende fagområde

Hva vet vi virker?

Ikke en eller noen typer tiltak har gjennomgående bedre effekt – men det handler om kapasitet og kompetanse til implementeringsarbeid:

- Sterke og tillitsskapende relasjoner mellom aktører i og utenfor skolen.
- Kontakt mellom nivåene – eksempelvis mellom ungdomstrinn og videregående skole eller mellom skole og kommune.
- Bred oppslutning/forankring blant alle deltakende aktører i tiltakene
- Tidlig inngripen før problemene blir for store.
- Stor systematikk i planleggings-, igangsettings- og gjennomføringsfasen.

Ikke innrettingen på selve tiltakene som er hovedgrunnen til at man lykkes:

Forankring, implementering, ressurser etc.

Hvordan kan man best komme bort fra «silotenkning»?

Utfordringer for å bryte silotenkninger er å finne indikatorer og effektive verktøy som forankrer og forplikter og går på tvers av sektorene.

Økonomi virkemidler for tverrsektorielt samarbeid?

*«Their effectiveness in supporting intersectoral collaboration depends on factors such as **organizational structures, management, culture and trust**. Imbalance in the financial and resource contributions from different sectors can hinder implementation of an intersectoral activity. **A sense of ownership** for each sector was important for the successful collaborations identified»*

[WHO \(rapport om tverrsektorielt arbeid\)](#)

Oppdragsbrev

Programfinansieringen skal bidra til at utsatte barn og unge får et bedre tjenestetilbud. Kriteriene for tilskuddene skal ikke lenger knyttes til det enkelte tilskudd og tjeneste, men slås sammen til å gjelde tjenester til utsatte barn og unge fra 0-24 år innenfor gjeldende områder (jf. tilskuddsordningene under). Piloten skal stimulere til utviklingsarbeid og fremme samarbeid mellom tjenestene i kommunen slik at utsatte barn og unge får bedre tjenester. I utmålingen av midler til den enkelte kommune skal det legges til grunn at kommunen skal motta hva den ellers kunne fått gitt at kriteriene for ordningen var oppfylt. Ingen kommuner skal komme dårligere ut økonomisk ved å være med i forsøket.

[...]

Etter planen skal tilskuddsordningene som stilles til disposisjon fra departementene slås sammen fra 2020. Oppdraget skal løses slik at dette blir mulig.

Hva ønsker vi å oppnå?

Resultat mål:

- Kommunene opplever at programfinansiering er en mer langsiktig, forutsigbar og fleksibel modell for statlig overføringer av midler.
- Kommunene opplever en samordnet statlig mål- og resultatstyring i tråd med de føringer som er lagt gjennom 0-24-samarbeidet.
- Beslutningsmyndighet og kunnskapsbasert utvikling på tiltaksnivå skjer på regionalt/kommunalt nivå.

- Kommunene selv kan sitte i førerretet og disponere ressurser slik det passer for dem
- Styrke lokalt eierskap
- Fremme kunnskapsbasert og innovativt arbeid i kommunene
- Styrke samarbeid mellom kommunene og kompetansemiljøer/UH-sektoren
- Brukerretting
- Kommunene opparbeider utviklingskompetanse og bygge varig kapasitet i kommunene på dette området

Organisering av piloten

Rammer

9-12 kommuner i tre regioner

Utvalgte tilskuddsordninger:

Kunnskapsdepartementet:

- Tilskudd til tiltak for bedre språkforståelse blant minoritetsspråklige barn i førskolealder (Kap. 231, post 63)
- Tilskudd til økt barnehagedeltakelse for minoritetsspråklige barn (Kap. 231, post 66)

Arbeids- og sosialdepartementet:

- Sosiale tjenester og tiltak for vanskeligstilte (Kap. 621, post 63)

Helse- og omsorgsdepartementet:

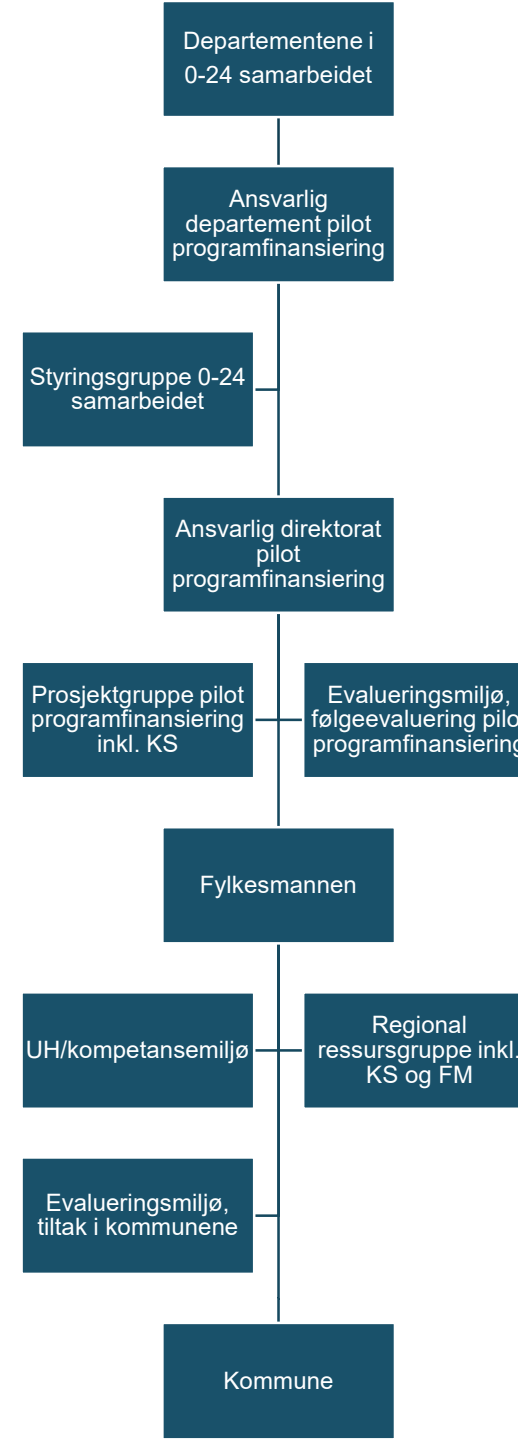
- Tilbud til mennesker med langvarige og/eller sammensatte tjenestebehov (Kap. 765, post 60)

Barne- og likestillingsdepartementet:

- Støtte til oppfølgings- og losfunksjoner for ungdom (Kap. 846, post 62)

Anslag totalsum: 60-70 mill. kroner

Aktører i piloten

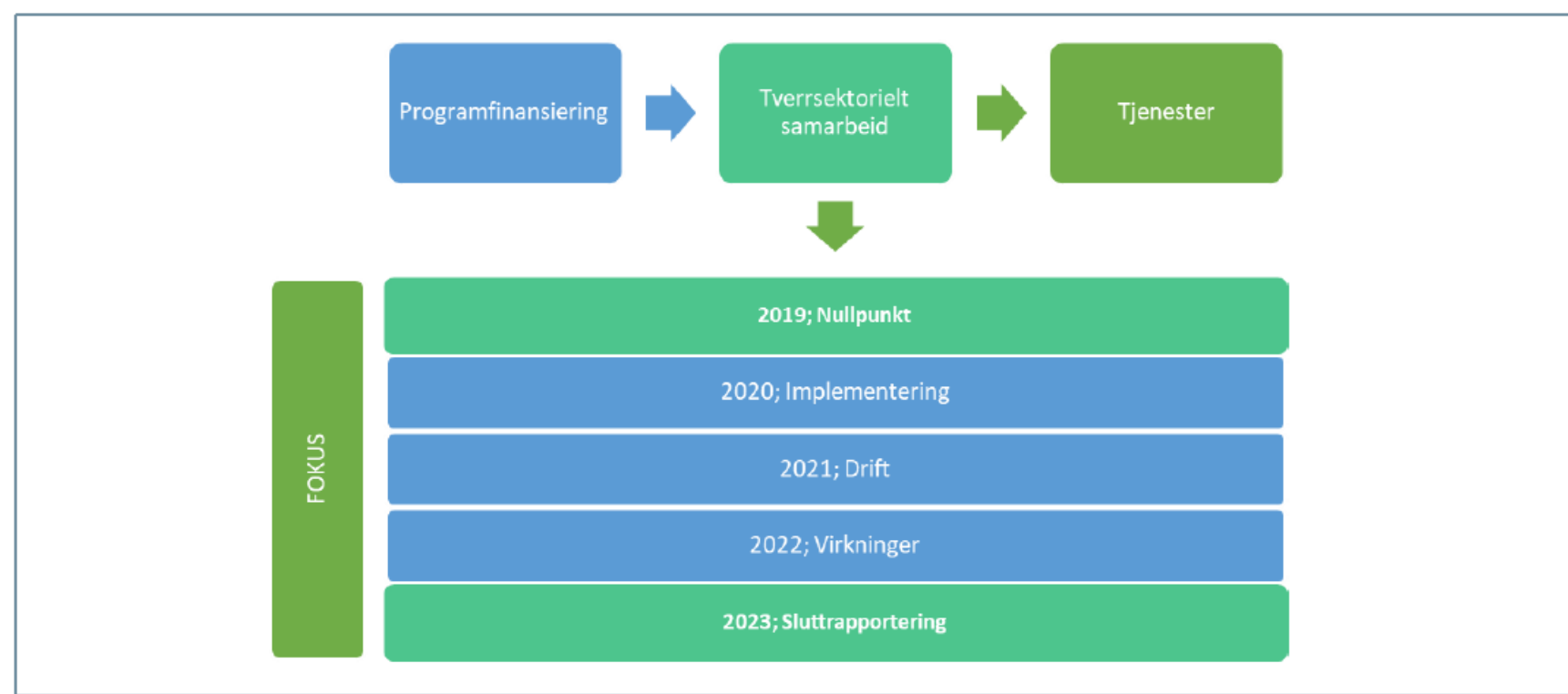
Hvordan velges kommuner?

- Styringsgruppen i 0-24-samarbeidet har valgt ut tre regioner:
 - Telemark/Vestfold
 - Innlandet
 - Trøndelag
- Alle kommuner i regionen inviteres til å søke (31. mai).
- Utvelgelse

Fylkesmennes rolle

-
- Fylkesmannen «koordinerende enhet», sammen med KS regionalt
 - Etablering av regional ressursgruppe

Følgeevaluering

Kilde: Oxford Research

- Overordnet analyse av programfinansiering som virkemiddel for styring
- Overordnet analyse av programfinansiering som virkemiddel for kommunal selvstyre
- Overordnet analyse av programfinansiering som virkemiddel for tverrsektorielt samarbeid
- Overordnet analyse av tverrsektorielt samarbeids betydning for tjenestekvalitet
- Anbefalinger

HelseDirektoratet